



The Guidelines of Schools Administration Towards Quality Schools under the Nong Khai Province Primary Educational Service Area 1

Chadaporn Kaenthao¹ & Krits Chompuwiset^{2*}

¹ Faculty of Educational Administration, Udon Thani Rajabhat University

² Faculty of Educational Administration, Udon Thani Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail: 65120605201@udru.ac.th

Abstract

The research aimed to: 1) study the current condition, desired conditions, and necessary needs in the administration of educational institutions to become quality schools; 2) design guidelines for the administration of educational institutions to become quality schools; and 3) evaluate the guidelines for the administration of educational institutions to become quality schools. This research was a mixed-methods study divided into three phases. Phase 1 involved studying the current status, desired status, and needs for school administration to become a quality school. The samples included school administrators and primary school teachers, with IOC values ranging from 0.60 to 1.00. The current status had a discrimination power between 0.49 and 0.91, and the overall reliability was 0.97. The desired status had an IOC value between 0.60 and 1.00, a discrimination power between 0.37 and 0.91, and the overall reliability was 0.98. Data were analyzed using a computer program to find frequency, percentage, mean, standard deviation, and needs (PNI modified). Phase 2 involved designing guidelines for school administration to become a quality school using a structured interview form. The informants were from three schools known for their best practices, and the data were analyzed through content analysis. Phase 3 evaluated the school administration's approach toward becoming a quality school, focusing on appropriateness, feasibility, and usefulness as assessed by experts. The research results indicated that: 1) The current state of school administration toward becoming a quality school is high. The desired state of school administration toward becoming a quality school is also at a high level overall, with the highest need identified in teaching and learning management. 2) The design of the school administration approach toward becoming a quality school resulted in six approaches: four approaches related to leadership, three for strategic planning, five for participatory management, three for personnel importance, four for teaching and learning management, and four for educational supervision and quality assurance. 3) The evaluation of the school administration's approach toward becoming a quality school showed that the appropriateness and feasibility of the approach were rated high overall. The usefulness of the school administration approach toward becoming a quality school was rated at the highest level overall.

Keywords: Guidelines, School Administration, Quality Schools

แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ชญาพร แก่นท้าว¹ และ กฤตภูมิ ชมภูวิเศษ^{2*}

1 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

2 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

* Corresponding author. E-mail: 65120605201@udru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ 2) เพื่อออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ 3) การประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษา มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 สภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.49 - 0.91 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 และสภาพที่พึงประสงค์ มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.37 – 0.91 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป หาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 ออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ กลุ่มโรงเรียนที่ไปศึกษาแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 3 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน 2) การออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ได้แนวทาง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ 4 แนวทาง ด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา 3 แนวทาง ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 แนวทาง ด้านการให้ความสำคัญกับบุคลากร 3 แนวทาง ด้านการจัดการเรียนการสอน 4 แนวทาง และด้านการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา 4 แนวทาง 3) ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ผลการประเมินด้านความเหมาะสมและการประเมินด้านความเป็นไปได้ ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินด้านความเป็นประโยชน์ ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารสถานศึกษา, โรงเรียนคุณภาพ

บทนำ

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้วางกรอบเป้าหมายและทิศทางการจัดการศึกษาของประเทศในการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มศักยภาพสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนตามวิสัยทัศน์ คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับ สำนักรับนโยบายและยุทธศาสตร์ (2555) กล่าวว่า การศึกษาเป็นหัวใจและกลไกหลักในการพัฒนาประเทศในทุกด้านเพื่อให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันในประชาคมโลกได้อย่างเท่าทันบนพื้นฐานความเป็นไทยและศักยภาพของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ยุทธศาสตร์ ที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง กระจายโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมทั้งในเมืองและชนบท พร้อมทั้งจัดการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับทุกคน เพื่อให้ การศึกษา นำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งของประชาชน

การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ คือ โรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ จัดการเรียนการสอนโดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการร่วมมือกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและผู้ปกครอง มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ ผู้ปกครองและ ชุมชนยอมรับ และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน (ทิวดี ศรีดำรง, 2556) สอดคล้องกับ การบริหารโรงเรียนคุณภาพ หมายถึง ผลผลิตรวมของสถาบันการศึกษา ที่ได้ผลงานเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ผลงาน และผลการจัดการศึกษา ที่ประกอบด้วยคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ผลิตนั้น อันจะตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อสังคม โดยรวมในทางที่ตีน่าปรารถนา (ธร สุนทรายุทธ, 2551) สอดคล้องกับ การบริหารโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนที่มีคุณภาพจะแสดงออกให้เห็นถึง “มิติแห่งคุณภาพ (Quality Dimensions)” ในด้านต่างๆ (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2541)

โครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของ พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่เน้นการพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามบริบทของตนเอง เกิดความเท่าเทียม เพื่อสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน สร้างความเสมอภาค ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศในด้านการจัดการศึกษาของประเทศ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อม เพื่อพัฒนาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียน ในแต่ละอำเภอ เพื่อนำร่องการพัฒนา สนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร สื่อเทคโนโลยี และอุปกรณ์ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ตามความขาดแคลนความจำเป็น และสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อม สามารถรองรับการใช้ทรัพยากรร่วมกันของโรงเรียนเครือข่ายได้ โดยโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมายจะได้รับการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านบุคลากร ด้านสื่อการเรียนการสอน ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน มีครูครบชั้น ครบวิชา สามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ นำไปสู่สภาพความสำเร็จตามนโยบาย “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” (ภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง, 2567)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 1 มีนโยบายและจุดเน้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 1 ปีงบประมาณ 2567 1) พัฒนาการอ่าน การเขียนภาษาไทย 2) โรงเรียนสวย นักเรียนสดใส ปลอดภัยทุกพื้นที่ 3) พัฒนาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) พัฒนาเด็กปฐมวัยทุกด้าน 5) จัดการศึกษาแบบเรียนรวม 6) ขับเคลื่อนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 7) จัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและประชาธิปไตย 8) บริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ ซึ่ง ผู้วิจัยได้สนใจนโยบายและจุดเน้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 1 ปีงบประมาณ

2567 ในข้อที่ 8 เกี่ยวกับการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 1, 2567)

โรงเรียนคุณภาพ เป็นโรงเรียนที่มีสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้มีความพร้อมด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยีงบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดีทั้งในด้าน การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานกำหนด และได้รับการพัฒนาอย่างครบถ้วนทุกด้าน เป็นคนเก่ง คนดีมีความสุข เป็นโรงเรียนที่สามารถจัดการศึกษาได้ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เป็นที่ชื่นชอบของชุมชน รวมทั้งเป็นโรงเรียนที่สามารถ เป็นแบบอย่างในการให้ความช่วยเหลือชุมชนและโรงเรียนอื่นได้ (อรุณ จันทวานิช, 2547) ทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนเป็นสำคัญ (ประจักษ์พงศ์ วรรณโชติ, 2559) ทฤษฎีเกี่ยวกับโรงเรียนคุณภาพ ก็คือโรงเรียนที่ปราศจากมลพิษทางสังคม ปลอดภัยเสถียร เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้มีความพร้อมด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล มีการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้จนทำให้ ผู้เรียนเป็นคนดีคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้มีความสุขอยู่ในสังคม และพร้อมจะเอื้อเพื่อพ่อแม่ เจือจานต่อสังคม อีกทั้งครูอาจารย์มีความรักใคร่สามัคคีเอื้ออาทรต่อเพื่อนครูและศิษย์ที่สำคัญ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน (ณิชา คงรัตน์, 2558)

จากเหตุผลข้างต้นและการศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งอยู่ใน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 อีกทั้งยังสอดคล้องกับ โครงการ “1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 1 ปีงบประมาณ 2567 ว่าด้วยการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาและปรับปรุงระบบการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อหาแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในด้านบริหาร และการประยุกต์ใช้ในการบริหารให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ควรออกแบบเป็นอย่างไร
3. การประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อยู่ในระดับใด

วัตถุประสงค์การวิจัย

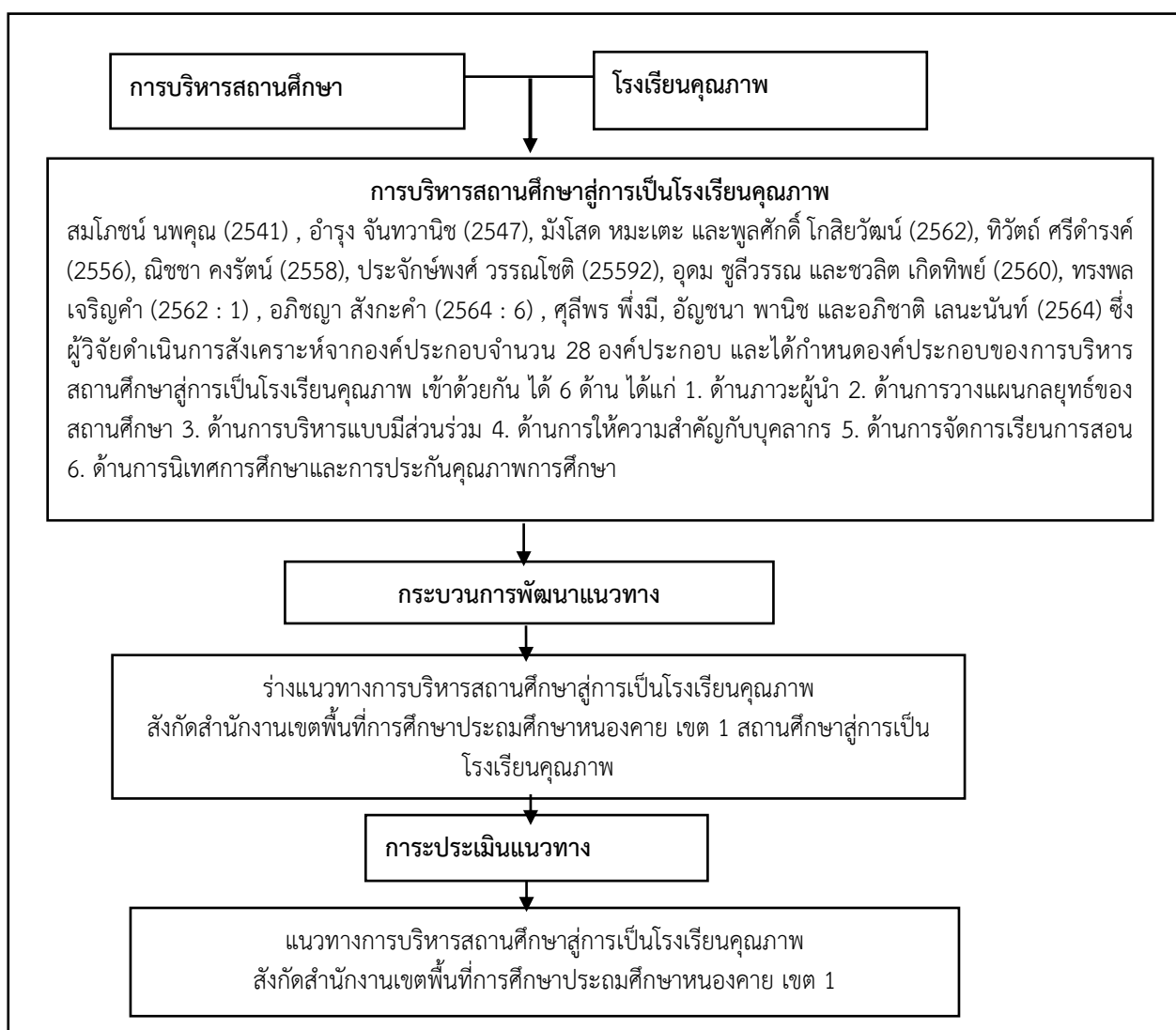
การศึกษาค้นคว้าวิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1
2. เพื่อออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

3. เพื่อประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย นักวิชาการ ดังนี้ สมโภชน์ นพคุณ (2541), อารุง จันทวานิช (2547), มังโสด hmeเตะ และพูลศักดิ์ โกสิยวัฒน์ (2562), ทิวัตต์ ศรีดำรงค์ (2556), นิชชา คงรัตน์ (2558), ระจักษ์พงศ์ วรรณโชติ (2559), อุดม ชูสิวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์ (2560), ทรงพล เจริญคำ (2562), อภิษฎา สังกะคำ (2564), ศุสิทธิ์ พึ่งมี, อัญญา พานิช และอภิชาติ เลนะนันท์ (2564) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์จากองค์ประกอบจำนวน 28 องค์ประกอบ และได้กำหนดองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพเข้าด้วยกัน ได้ 6 ด้าน ได้แก่ 1. ภาวะผู้นำ 2. การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร 5. การจัดการเรียนการสอน 6. การนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังกรอบแนวคิดในการวิจัยในภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบแผนวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) แบบแผนอธิบายตามลำดับ โดยผู้วิจัยรวม (combine) แนวโน้มทางสถิติ (statistical trends) ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative data) กับเรื่องราว/ประสบการณ์ส่วนบุคคล (stories and personal experiences) ที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ (qualitative data) โดยจุดแข็งของการรวมข้อมูล จะช่วยให้การทำความเข้าใจปัญหาวิจัยดีกว่า การอธิบายโดยข้อมูลชนิดใดชนิดหนึ่งเพียงลำพัง (Creswell, 2015) มีวิธีดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 3 ระยะ มีขั้นตอนและรายละเอียดดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,329 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 165 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,164 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ประจำปี 2566 กำหนดขนาด โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 302 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีการกระจายตามขนาดของสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยสร้างและพัฒนาขึ้นจากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพ เป็นการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

2. ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ พร้อมแบบสอบถาม และเว็บไซต์สำหรับตอบแบบสอบถามทาง Google Form ทางระบบรับส่งหนังสือราชการอิเล็กทรอนิกส์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดตอบแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไป ได้แก่ ตำแหน่ง และขนาดของสถานศึกษา มาแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

จากแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ มาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) วิเคราะห์สาเหตุที่นำไปสู่การเกิดความต้องการจำเป็นนั้น ๆ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์การประเมินความต้องการจำเป็น คือ PNI_{modified} (สุวิมล ว่องวาณิช, 2550)

ระยะที่ 2 การออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการ หรือรองผู้อำนวยการ หัวหน้างานวิชาการ และครูโรงเรียนละ 3 คน จำนวน 3 โรงเรียน รวมจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) เพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Dept Interview) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนอนุบาลดาราณีท่าบ่อ 2) โรงเรียนอนุบาลหนองคาย และ 3) โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 14 โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูง
2. เป็นโรงเรียนที่มีผลงานทางวิชาการระดับประเทศ
3. ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากผลศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพในระยะที่ 1 มาใช้ในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิและเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้วิธีการสัมภาษณ์และจัดเก็บข้อมูลด้วยการจดบันทึกและบันทึกเสียงการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้ นำไปจำแนกจัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นและตีความตามกรอบแนวคิด เอกสารที่เกี่ยวข้อง วิธีการศึกษา ขอบเขตการวิจัย วัตถุประสงค์และข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ และส่งแนวทางที่ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ กลับคืนให้ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ทั้ง 9 คน เพื่อยืนยันผล แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินแนวทางต่อไป ใช้การตรวจสอบข้อมูลโดยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยใช้การตรวจสอบตามแนวของเดนซิน (Denzin, 1970 อ้างถึงใน สีน พันธุ์พิณี, 2549) คือ การพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นั้นถูกต้องหรือไม่ วิธีการตรวจสอบของข้อมูลนั้นจะต้องตรวจสอบแหล่งที่มา 3 แหล่ง ได้แก่ เวลา สถานที่ และบุคคล โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ในช่วงเวลาที่ต่างกัน

ระยะที่ 3 การประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาระยะที่ 3 เป็นการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ใช้แนวทางการประเมินของกัสกี (Guskey, 2000) โดยมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอย่างน้อย 5 ปี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อทำหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ในการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ

2. ผู้วิจัยนำแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ พร้อมส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปถึงผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ผลการประเมิน ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 จากผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของแนวทางทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ และนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลผล (บุญชุม ศรีสะอาด, 2560)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 การจัดการเรียนการสอน ลำดับที่ 2 การนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 3 การให้ความสำคัญกับบุคลากร ลำดับที่ 4 การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ลำดับที่ 5 ภาวะผู้นำ และลำดับที่ 6 การบริหารแบบมีส่วนร่วม

2. การออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย 6 แนวทาง ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านภาวะผู้นำ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการอำนวยการหรือสั่งการ บังคับบัญชาประสานงาน มีการกระตุ้นชี้แจงการให้คำปรึกษา มีการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการสื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ

2.2 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนก้าวไปในอนาคตระยะยาว มีการวางแผนให้ห้องปฏิบัติการปรับตัวและเจริญเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และมีการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และการประเมินผล

2.3 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการตัดสินใจ การวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน มีการตรวจสอบและประเมินผลร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการส่งเสริมความร่วมมือของชุมชนในการจัดการศึกษา และ โรงเรียนช่วยเหลือแก่ชุมชนและโรงเรียนอื่น

2.4 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการให้ความสำคัญกับบุคลากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการสร้างความเข้าใจให้ทุกคนทราบวัตถุประสงค์ของงานที่ปฏิบัติ มีการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้สามารถทำงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนางาน

2.5 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำตารางสอนและจัดครูเข้าสอนให้ครบทุกรายวิชา มีการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกิจกรรมใน รายวิชา มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.6 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการนิเทศการศึกษาและการ ประกันคุณภาพการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้ผลการนิเทศมาพัฒนาการเรียนการสอน นำผล การนิเทศมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ติดตามประเมินผลการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการ จัดการศึกษา และมีการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา

3. ผลการประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 โดยใช้แบบประเมินแนวทางเพื่อการวิจัย ในด้านความเหมาะสม ด้าน ความเป็นไปได้และด้านความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ใน มุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ประกอบไปด้วยผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า 1) ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก 2) ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และ 3) ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

การอภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็น โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย เขต 1 ดังนี้

1.1 สภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ พบว่า โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเกิดจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูบางท่านอาจยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการ บริหารงานในสถานศึกษาอย่างถ่องแท้ ขาดการสื่อสารที่ดีในองค์กร และยังขาดรูปแบบในการบริหารงานใน สถานศึกษาที่ชัดเจน จึงส่งผลให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานบริหารงานในสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพ ดังที่ ทิวต์ ศรีดำรง (2556) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนคุณภาพ หมายถึง ลักษณะของ โรงเรียนคุณภาพในมุมมองของผู้ที่อยู่ในปรากฏการณ์ เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ สามารถแสดง ภาวะ ผู้นำทั้งที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว และพลังอำนาจ ตามอำนาจหน้าที่ในการกระตุ้นให้บุคลากรใน โรงเรียน ปฏิบัติงานวิชาการและงานอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพ จนเกิดคุณภาพ และผลที่เกิด จาก กระบวนการบริหาร สามารถเป็นแบบอย่างให้โรงเรียนอื่น เพื่อนำไปปรับใช้ในการบริหารให้เกิดคุณภาพ สอดคล้องกับ อภิขยา สังกะคำ (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงาน วิชาการสู่การเป็นโรงเรียน คุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ประกอบไปด้วย 7 องค์ประกอบโดย เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ดังนี้ ลำดับที่ 1 การนิเทศการศึกษา ลำดับที่ 2 การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ลำดับที่ 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ลำดับที่ 5 การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถานศึกษา ลำดับที่ 6 การพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในและ มาตรฐานการศึกษา และลำดับที่ 7 การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยรวมพบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความต้องการที่จะให้เกิดการบริหารสถานศึกษา อย่างมีคุณภาพอย่างแท้จริง โดยสนับสนุน ส่งเสริม และเปิดโอกาสใ้การบริหาร ดังที่ ธร สุนทรายุทธ (2551) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนคุณภาพ หมายถึง ผลผลิตรวมของสถาบันการศึกษา ที่ได้ผลงานเป็นผู้สำเร็จ การศึกษา ผลงานและผลการจัดการศึกษา ที่ประกอบด้วยคุณลักษณะหรือคุณสมบัติของผู้ผลิตนั้น อันจะ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า หรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อสังคม โดยรวมในทางที่ดีน่าปรารถนา สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ปาเฮ (2543) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนคุณภาพ หมายถึง โรงเรียนที่จะดำเนินบทบาท

หน้าที่ของการเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพก้าวสู่ความเป็นเลิศของระบบการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นรูปแบบกระบวนการที่สอดคล้อง สัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตามการบริหารโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศจำเป็นต้องนำผลสำเร็จไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่สูงกว่า เพื่อการพัฒนาปรับปรุงให้มีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ วัชรินทร์ ปะนามะเก (2558) ได้วิจัย เรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการศึกษาวิจัยทำให้ได้องค์ประกอบในการบริหารงานวิชาการ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 2) ด้านการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการนิเทศการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 7) ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 8) ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา

1.3 ความต้องการจำเป็นในการหาแนวการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยด้านการจัดการเรียนการสอน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเกิดจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูมองเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ที่จะส่งผลทำให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เพราะการเรียนการสอนถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีผลต่อความรู้ ทักษะ และพัฒนาการของนักเรียน ดังที่ ปาริชาติ สุนทร (2560) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนหมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำประมวลผลการสอน การจัดทำแผนการเรียนการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การสอนซ่อมเสริม การเลือกตำราเรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ดร.ณิ เทพา (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านผู้ปกครองและชุมชนอยู่ในระดับมาก 2) ระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า งานหลักสูตรและการบริหารงานหลักสูตร งานการจัดการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานนิเทศภายในสถานศึกษา งานวิจัยในชั้นเรียน งานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.01

2. การออกแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 การจัดการเรียนการสอน ลำดับที่ 2 การนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ลำดับที่ 3 การให้ความสำคัญกับบุคลากร ลำดับที่ 4 การวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ลำดับที่ 5 ภาวะผู้นำและ ลำดับที่ 6 การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามลำดับ โดยนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านภาวะผู้นำ มีแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการอำนวยการหรือสั่งการ บังคับบัญชาประสานงาน การกระตุ้นชี้แนะการให้คำปรึกษา มีการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และการสื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ ดังที่ รังสรรค์ อินทน์จันทน์ (2552) ได้กล่าวถึงความหมายของภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำใช้ อิทธิพลและอำนาจ ของตนต่อบุคคลอื่นในการกระตุ้นชี้แนะ

การให้คำปรึกษา การสั่งการตลอดจนการจัดหาปัจจัยที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง สอดคล้องกับ อุดม ชูสิวรรณ และชวลิต เกิดทิพย์ (2560) มีกล่าวถึง ภาวะผู้นำ การนำ ดังนี้ ผู้บริหารโรงเรียน จะให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน โดยยึดหลักการ มีส่วนร่วมของทุกฝ่าย มีการสื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ วิสัยทัศน์ ค่านิยม มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ และ สมรรถนะขององค์กร ผู้บริหารมุ่งมั่นในการสร้างค่านิยมให้กับ นักเรียน โรงเรียนมีการดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย หลักธรรมาภิบาล เสริมสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ สะอาด สวยงาม น่าอยู่ น่าเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการสร้างบรรยากาศของโรงเรียน

2.2 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา มีแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการวางแผนก้าวไปในอนาคตระยะยาว การวางแผนให้องค์การปรับตัวและเจริญเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และการประเมินผล ดังที่ สุระศักดิ์ แก้วสียา (2556) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์หมายถึง กระบวนการที่คิดค้นทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรอยู่รอดสามารถดำรงอยู่ได้ในขณะมีสถานะวิกฤต หรือคิดค้นทางเลือกที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่ภาพลักษณ์ใหม่ (วิสัยทัศน์) ที่โดดเด่นหรือดีที่สุด ประกอบด้วย 7 ด้าน 1) การจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ 2) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 3) การกำหนดทิศทางการจัดการศึกษา 4) การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ละเอียด เป้าหมาย 5) การกำหนดกลยุทธ์หลัก 6) การปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์ 7) ด้านการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และการประเมินผล สอดคล้องกับ อุดม ชูสิวรรณ และ ชวลิต เกิดทิพย์ (2560) กล่าวว่า การวางแผนกลยุทธ์หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนดำเนินการให้มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ภาคเรียน หรือปีการศึกษาที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย โอกาส และอุปสรรค ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำลง หรือสูงขึ้น มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ ระยะ 4 ปี และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียน อย่างชัดเจนประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ผลผลิตของโรงเรียน ตัวชี้วัดความสำเร็จ เป้าหมายความสำเร็จ มีการสื่อสารการนำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี ไปสู่การปฏิบัติโดยการกระตุ้น สร้างความเข้าใจ มีการตรวจสอบ ผลการดำเนินการโดยหัวหน้างาน

2.3 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม มีแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการตัดสินใจ การวางแผนในการดำเนินงานร่วมกัน การตรวจสอบและประเมินผลร่วมกัน การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การส่งเสริมความร่วมมือของชุมชนในการจัดการศึกษา และโรงเรียนช่วยเหลือแก่ชุมชนและโรงเรียนอื่น ดังที่ ดวงเดือน วินิจฉัย (2561) ได้กล่าวว่า การร่วมตัดสินใจ หมายถึง การร่วมกันประเมินทางเลือกต่างๆ และนำผลการเลือกไปปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ สอดคล้องกับ พระครูเชษฐาภรณ์ (2561) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมาย ประกอบไปด้วย 1) มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารทรัพยากร 2) ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 3) ร่วมจัดหรือปรับปรุงในระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล 4) ร่วมการลงทุนในกิจกรรมของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง 5) ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการ และกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ 6) ร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ 7) มีส่วนร่วมเต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง

2.4 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการให้ความสำคัญกับบุคลากร มีแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสร้างความเข้าใจให้ทุกคนทราบวัตถุประสงค์ของงานที่ปฏิบัติ การตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้สามารถทำงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ และการศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนางาน ดังที่ สุวรรณา ผ่องพูล

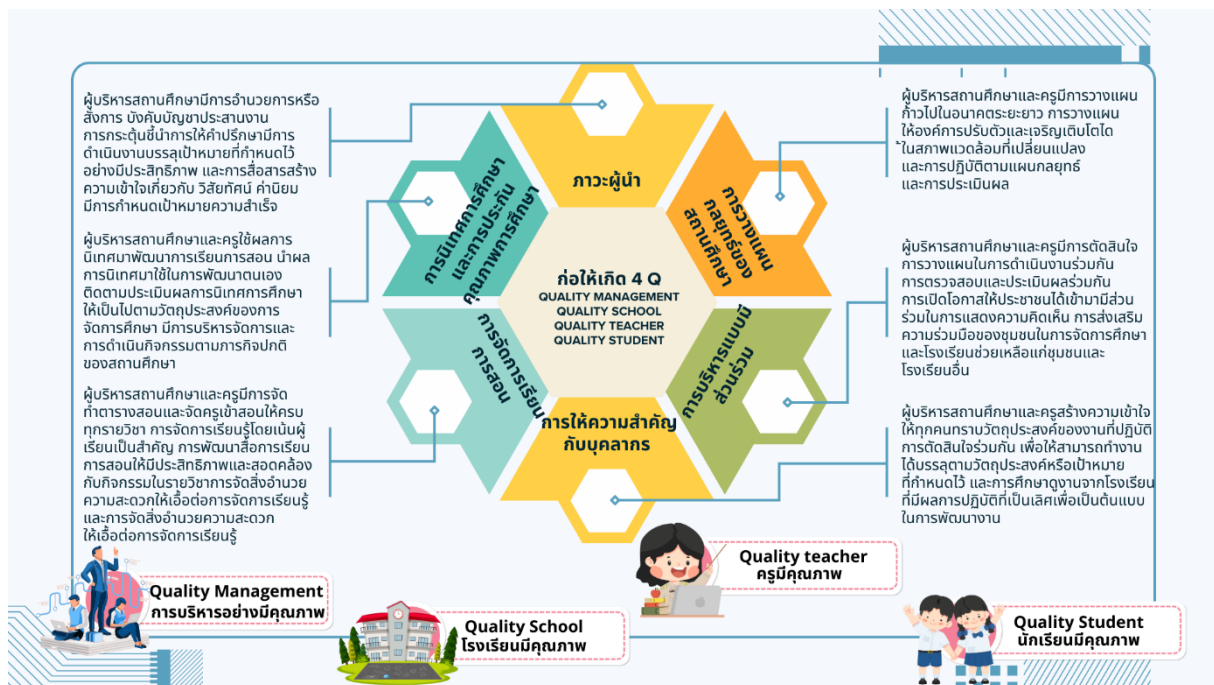
(2563) ได้กล่าวถึงความหมายของการสร้างทีมของบุคลากร หมายถึง การรวมกลุ่มของบุคคลเพื่อร่วมกันทำงานอย่างมีหลักการตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความสามัคคี มีเป้าหมายเดียวกัน มีความพึงพอใจซึ่งกันและกัน และการตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้สามารถทำงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ สมศักดิ์ ฉัตรประยูร (2564) ได้กล่าวถึงความหมายของการสร้างทีมในองค์กร หมายถึง การให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นแสดงบทบาทผู้นำผู้ตามได้อย่างเหมาะสม

2.5 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีแนวทาง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการจัดทำตารางสอนและจัดครูเข้าสอนให้ครบทุกรายวิชา การจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับกิจกรรมในรายวิชาการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ดังที่ อัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำแผนการเรียนรู้จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบูรณาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและแหล่งการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือนักเรียนพิการด้อยโอกาส และมีความสามารถพิเศษ สอดคล้องกับ ปาริชาติ สุนทร (2560) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ การจัดทำประมวลผลการสอน การจัดทำแผนการเรียนการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การสอนซ่อมเสริม การเลือกตำราเรียน และการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพโดยการปฏิบัติงานนั้น ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ความรับผิดชอบ การวางแผน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนการสอน

2.6 แนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวทาง ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูใช้ผลการนิเทศมาพัฒนาการเรียนการสอน นำผลการนิเทศมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ติดตามประเมินผลการนิเทศการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา มีการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา ดังที่ ยุทธศักดิ์ หาดเคลือบ (2564) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึงการทำงานร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายและคณะครูภายในโรงเรียนที่พยายามจะก่อให้เกิดความความร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของครู โรงเรียนสามารถดำเนินการเรียนการสอนไปด้วยดี โดยการให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุน กระตุ้น ติดตาม เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุมุ่งหมายที่วางไว้หรือเป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ กานต์ธีรา ธรรมสา (2565) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ครูเกิดกำลังใจ ความรับผิดชอบ ความคิดริเริ่มในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2542) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การรับประกันคุณภาพของกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษา ว่าได้มีการวางแผนการทำงานและดำเนินกิจกรรมต่างๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นผลผลิตของโรงเรียนมีคุณภาพตรงตามมาตรฐาน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยจะเห็นได้ว่าแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ 6 แนวทาง ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการให้ความสำคัญกับบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านการนิเทศการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา จะช่วยการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ และดียิ่งขึ้น ซึ่งแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ มีการพัฒนาทุกด้านภายในสถานศึกษา ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีการพัฒนาขึ้น เพราะมีการบริหารอย่างมีคุณภาพ ก็ส่งผลไปยังสถานศึกษาที่มีคุณภาพ อีกทั้งยังส่งผลให้ครูผู้สอนมีคุณภาพ รวมไปถึงผู้เรียนก็มีคุณภาพเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยยังได้ข้อสรุปว่า การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ จะส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดี ซึ่งประกอบไปด้วย การบริหารอย่างมีคุณภาพ: QUALITY MANAGEMENT โรงเรียนมีคุณภาพ: QUALITY SCHOOL ครูมีคุณภาพ: QUALITY TEACHER และนักเรียนมีคุณภาพ: QUALITY STUDENT ดังโมเดลแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ที่แสดงในภาพที่ 2



ภาพที่ 2 โมเดลแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1.1 จากผลการศึกษาที่พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพอยู่ในระดับมาก โดยด้านการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรให้ความสำคัญกับการร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรนำแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ด้านภาวะผู้นำมาปรับใช้ในการบริหารด้านภาวะผู้นำของสถานศึกษา

1.3 จากผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรจะร่วมกับสำรวจสภาพปัจจุบันของการบริหารสถานศึกษาว่ามีสภาพของแต่ละด้านเป็นอย่างไร เมื่อได้ทราบถึงการบริหารของสถานศึกษาแล้ว ก็จะสามารถวางแผนเพื่อพัฒนาการบริหารได้อย่างตรงจุด และสามารถพัฒนาการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. จากผลการศึกษาในระยะที่ 2 และ 3 การพัฒนาและประเมินแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ทั้งหมด 6 ด้าน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรนำแนวทางนี้ไปปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาร่วมกัน เพื่อเป็นการพัฒนาและแก้ไขปัญหในการบริหารสถานศึกษา ให้ไปในทางที่ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเชิงลึกถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการมีการบริหารงานของบุคลากรในแต่ละกลุ่ม และเปรียบเทียบระดับการบริหารเป็นรายด้านในการบริหารของโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพสูง และโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพต่ำ

2. ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 เพื่อให้ได้ข้อค้นพบเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาต่อไป

3. ควรศึกษาปัญหาอุปสรรคในการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพเพิ่มเติมเพื่อเป็นข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

4. ควรมีการศึกษากาการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทักษะทางสังคมและอารมณ์ของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- ณิชา คงรัตน์. (2558). การพัฒนากลยุทธ์การดำเนินงานเพื่อยกระดับโรงเรียนสังกัดเทศบาล ในกลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่นที่ 18 สู่โรงเรียนคุณภาพ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์* 18(1), 42-53.
- ดรุณี เทพา. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.*
- ดวงเดือน วินิจฉัย. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ทรงพล เจริญคำ. (2562). *รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนพระยามนธาตุราชศรีพิจิตร สำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร .วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี,* 7 (2), 11-24.

- ทิวต์ ศิริดำรง. (2556). การบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ: การศึกษาทฤษฎีฐานราก.
วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 18(7). 41-49.
<https://ejournals.swu.ac.th/index.php/EAJ/article/view/4129/4092>
- ธ สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เนติ
กุลการพิมพ์จำกัด
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. พิมพ์ครั้งที่10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประจักษ์พงศ์ วรณโชติ. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำตำบล ให้เป็น
โรงเรียนคุณภาพโดยกลยุทธ์การปฏิบัติที่เป็นเลิศ.วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา,
10(1), 46-57.
- ปาริชาติ สุนทร. (2560). การบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พระครูเขมาภิธุ (สังเวียน อภิชาโต). (2561). การพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธสำหรับผู้บริหาร
สำนักเรียนพระปริยัติธรรม แผนกธรรม. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาพุทธ
บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง (2567).การขับเคลื่อนโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ.กรุงเทพฯ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการถนนราชดำเนินนอก
- มังโส หนะเต๊ะ และพลศักดิ์ โกสิยวัฒน์. (2562). การบริหารคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียน
ขนาดเล็กในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 . วารสารราชชนก, 16(2), 89-100.
- รังสรรค์ อินทน์จันทน์. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อความก้าวหน้าการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ องค์การปกครองส่วน
ท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบล. ในจังหวัดนครปฐม.
- วัชรินทร์ ปะนามะเก. (2558). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- ศุภิพร พิงมี, อัญญา พานิช และอภิชาติ เลนนันท์ (2564) . การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ
ประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 . วารสารการ
บริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 9 (36) : 61-71
- สมโภชน์ นพคุณ. (2541). คู่มือปฏิบัติการ เรื่องการบริหารสู่ความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยข้าราชการพล
เรือน สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงาน ก.พ.
- สมศักดิ์ ฉัตรประยูร. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษากับ ทักษะของครูใน
ศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. พระนครศรีอยุธยา:
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2541). มิติคุณภาพของโรงเรียน .วารสารสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. 15(2), 10-12.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2567. หนองคาย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 -
2579). https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf

- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. (2555). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2549). *เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วิทย์พัฒน์.
- สุรศักดิ์ ปาเอ. (2543). สมบัติการเป็นนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. *วารสารวิชาการ*, 10 (6)
- สุระศักดิ์ แก้วสียา. (2556). *การวางแผนกลยุทธ์ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- สุวรรณา พงษ์ผ่องพูล และปริญญา มีสุข. (2560). การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 11(1), 162-173.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิขญา สังกะคำ (2564). แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 5(2), 86-99.
- อำรุง จันทวานิช. (2547). *แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- อุดม ชูลีวรรณ และ ขวลิต เกิดทิพย์. (2560). องค์ประกอบของการบริหารคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาสู่ความเป็นเลิศระดับสากล. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 28(3), 36-47.
- Creswell, J. W., (2015). *A Concise Introduction to Mixed Methods Research*. Thousand Oaks, CA: SAGE.
- Denzin, N.K. (1970). *The Research Act*. Chicago, IL: Aldine.
- Guskey, T. R. (2000). *Evaluating Professional Development*. Thousand Oaks, CA: Corwin Press.
- Likert, R. (1967). *The Human Organization: Its Management and Value*. New York: McGraw-Hill.